

J E L E N K Ö R.

101. szám.

Pest szerda december 18dikán.

1833.

Foglalat: Magyar és Erdélyország (ker. ülések. Kinevezés. Kolos vmegye határozata. Zomborban magyar nyelv-tanító beiktatás a' n. e. görög iskoláknál. Nógrádi nemz. Intézet. Pászthory †. Kir. kam. tud.). Ausztria. Franciaország (a' jövő parl. tagok véleményi ábrázolatja. Braunschweigi hg. póré 's nov. 29iki lengyel ünnep; belga keres. biztos-
ság; Achmet bey, arabok szelídülése 's a' t.) Spanyolország (seregek, 's belső pol. intézkedések). Portugáli (a' két ellentábor állási). Németország (Bürger Eliza, Lengyel költözés Éjszakamerikába; Neckarzeitung, szász-weimari 's hannoverai gyűlés 's a' t.). Gabonaár. Bankrészevény.

MAGYAR és ERDÉLYORSZÁG.

Pozsony. RRink a' törvényszék-
rendelésbeli tárgyzatot szorgalmasan folytatják. 12iken az 1ső czikknek, melly az uriszék-
rendezést foglalná magában, már mind a' 9
§sza elvégezve levén, a' bennök hozott vál-
toztatásokat a' jegyző felolvasá 's a' gyűlés
helyben hagyá; hasonlóan — a' IIik czikk.
első §szát is, melly a' városi törvényszék-
rendezést tárgyazza, 's melly szinte némelly
módosításokat szenvedé. A' szabad kir. és
bányavárosok törvényszékeire megkivántató
közbirák száma fölött (közönségesen az el-
nökkel (praesessel) együtt 5, különben a'
summás pörökben, ha máskép nem lehet, 3 is
elég, a' fenyítő perekben pedig csupán tel-
jes szamu tanács ítélhet), valamint a' bi-
rákban megkivántató törvénnytudomány és
tisztá lelkűség fölött csak hamar megtörtént
az egyezés, de nem szinte a' fölött: vall-
jon bírának csupán birtokosak vagy inkább
birtokosak mint mások választassanak e? A'
2ik és 3ik §. kérdései közt nevezetesbék
voltak a' városi törvényszék mennyire hatá-
sáról előfordultak, például: hogy elég le-
gyen e e székeknek csupán a' polgári ház-
és telek-birtok fölül ítélhetniök, vagy az a-
zokból folyható pörök, mint kártételek, e-
rőszak 's a' többiek fölül is? minő rendsza-
bás hozassék azon kötelezvények iránt, mel-
lyekben a' nemes adós magát illy ítélőszék-
nek alá veti, vagy olyanok iránt, mellyek-
ben e' záradék „akármilly bíróság előtt“ is
találtatik? —

Az erdélyi kir. udv. Kancellaria Theil
János nyugalmaztatásával az erd. kir. Kormá-
nyszéknél megürült valóságos titoknok-
ságra ugyanazon kormányzék eddigi laj-
stromzó tisztjét Brenner Sámuel alkalmazá.

Nemes Kolos megye RRei nov. utolsó

napján tartott gyrás-széken fontolatra ve-
vén, hogy a' gabona szűkülése ezen ns. me-
gye több helységiben is a' szegény adózó
népet csaknem utolsó szükségre juttatá, ön-
kényt lemondának azon nemesi kiváltságik-
nál fogva illető jogokrul, hogy a' jövő köz-
gyűlésig gabonából pálinkát főzessenek; 's
abban egyeztek meg, hogy ki ezen emberi-
ség-érzéstől eredett önkénytes határozattal
ellenkezőt mivelne, annak neve a' jövő köz-
gyűlés elibe terjesztessék. E. H.

Zomborbul következőt irnak nov. 25i-
kéről: Megérkezvén hozzánk a' görög n. egy-
nemzeti iskolák fő felügyelőségének rende-
lése, melly által Mihailovics Miklós h. ügy-
véd ur saját kérelme szerint 's esztendei
ingyen szolgálatra, az itteni paedagogiai in-
tézethöz magyar nyelvtanítóul nevezteték,
hivatalának ismérte az említett urat új hivata-
latánál fogvást az említett urat új hivata-
lába ünnepileg béiktatni. Napul nov. 23ika
tüzetett ki. Hogy pedig a' bévezetés annál
illőbb disszel történhessék, a' tisztelt ta-
nács egyszersmind két tagot, paedagogiai
intézet igazgató 's városi-tanácsnok Michai-
lovics János urat t. i. és katecheta Maximo-
vics Ábrahám urat küldé ki kebléből, kik
a' szertartásra ns. megyénk alispánjának Od-
ry József urnak, valamint a' ns. városi tiszt-
hatóság némelly küldendőinek is tisztos meg-
jelenésüket kikérvék. A' tiszt. alispán ur
ezen, mennyire reményetlen annyira ked-
vesebb intézkedésre meghívását a' megyei
gyűlésnek följelentvén, ez helyette, sze-
mélyének sürgető elfoglaltatása miatt egy-
hat tagból álló fényes küldöttséget jelelt
ki, melly is a' mondott napon kísérve a' ns.
város tiszthatósága kebléből utasítottaktól
's nagy szamu választott polgárság 's egyéb
diszes vendégektől az intézetben fényesen
megjelenvén örömtanuja lön azon jótékony

vállalkozás kezdetének, mellyért mind mostani, nálunk még ugyan részleges, mindké-sőbbi egyetemülő nemzetiségünk érdemes há-láját fogja emlegetni. Az ujon kinevezett professor ur, fölolvastatván előbb a' g. n. egy. nemz. iskolák 's illetőleg ezen paed. in-tézet főfelügyelősége tisztében tek. Temes-váry Miklós m. k. helytartósági titoknok 's a' t. ur által leutasított kinevező rendelés, szokott szertartással az intézeti igazgató ur által tanítói székébe bévezetteték, vagy mondhatni inkább az intézet idegen ajku ne-vendéki, kiknek száma jelenleg 36, vezet-tettek bé a' magyar nyelv tanulásába. Beszéd mondatott több rendű, jó és célirá-nyos, tanító és kellemes, millyenek t. i. ki-vántatának, főkép hogy az ujoctató eddigé-lé magyar nyelvben avatatlan tanítványit an-nak nem csak illő, de köteles tanulására magáéhoz hasonló hazafiságban buzdítsa lel-kesítse; annál inkább minthogy kettő az is-kolai esztendő, melly alatt mind cselekedni mind tanulni sokat lehet, — valóban elég idő, hogy valaki magát illy igazságos mun-kával az édes honanya fíjvá méltóbbítsa. Il-lett e' mondásra, mit a' ns. megyei küldött-ség nevében Nikolics Izidor aljegyző ur fo-gadólag válaszola, szívből örvendvén az uj hivatalon 's nem magasztalhatván eléggé a-zon valóban nemes és súlyos kötelességnek önkénytesen és ingyen történt föl vállaltát, „Lássák lakostársink, monda ez beszéde u-tólján, lássák testvérink 's polgárai a' ma-gyar hazának: e' hazarész nem rácz nem szerb, mint szélytiben mondatik, ő magyar 's ugy kíván érezni, egyenlőn osztozni a' haza szeretetében 's mindent, mi hazai, egy-iránt keblébe szorítva ölelni.“ Az iktatás ve-géztével mind a' két rendű ns. küldöttség lakására kíséré a' magyar tanítót 's vállalko-zásának ujabb sikert 's áldást kívántanak, a' tárgy végbement folyamát küldőiknek hiva-talosan följelentendők. A' zombori ns. nép nyilvános kifakadással jelenté, hogy kí-vánatinak semmi sem esheték szívesebben mint e' meglepő kifejlés.

Videfalva dec. 8-án: Nemzetiséddel egyítésünknek naponkénti fejlesztésében és munkás terjesztésében czélt nem téveszthe-tő versenyre buzdult megyéink között, kö-vetve a' példás törekvést 's részint maga

törte utján tovább haladást a' „Nógrádi nem-zeti Intézet“ jövő eszt. január. 12-ikén B. Gyarmaton örömmünnepként táncmulatságot adand azon reménnyel, hogy azt a' szom-széd megyék mind két nembeli, a' hazafiság-terjedési öröm édes érzelmében egyiránt osz-takozó lelkes fiatalságnak nagy része is diszesbítendi jelenlétével. Nógrádnak a' di-csőben hátra nem maradható szépei 's ke-gyeikre érdemes honfiak, a' bemenetnek szá-mozott jegyei által kijátszatandó remek ké-szítvényeik és ajándékaikkal örömtelven fog-ják nevelni e' multság díszét, 's a' jöve-delem a' honuk nyelvét szelid iparral, a' falusi iskolák 's nép czélirányos rendbesze-désével és oktatásával terjesztő intézetnek azon, már is gyümölcsöző tökepénze szapo-rodásaul szolgáland, mellynek növesztésé-től előhaladásunkkal lelkesbedő utóink sem vonandják el, mint bizton reménylhetni, ál-dozni készséges kezeiket.

Pászthory József csázmái társas-egyhá-zi kánonok 's kir. gymnasium igazgatója él-tének 81-ikében Varasdon a' mult hónap 22-i-kén meghalálozott. A' boldogult öreg 44 eszt-endeig viselte az iskola-igazgatóságot és k ö n y v - c e n s o r s á g o t.

Ő cs. k. Felsege a' szomolnoki felügyelői fő-tisztségnél és kerületi bányaszéknél megürült ti-toknokságra Vissnyei János Beszterczén volt bányá-kamarai kir. ügyészt méltóztatott kinevezni; Bu-day Ferencz bajai sóárnokot pedig 42 évi hosszas szolgalmi tekintetéből a' kért nyugalomba helyez-ni. — A' nm. m. k. u. kamara Tóth János n. becs-kereki sómázsamestert saját kérelmére ugyan volt hivatalában Bajára helyezte ált, helyébe N. Becs-kerekre Veigele János cs. k. nyugalmazott főhad-nagyot 's a' pesti sőtisztisnéél volt practicanst ne-vezvén ki. Mercz János sószállítási kísérő Szegeden sószállítási tisztségre emeltetett; Ivisich Miksa pedig Zwetlinből sziseki 30dossá rendeltetett. Hreg-lianovics Mátyás halálával a' sz. györgyi 30dosság megürült. (Kir. kam. tud.).

AUSZTRIA.

Őrnagyokká következő gyalog és lovag-kapitányok: Kolb Tivadar, Betzmann, Eh-renreich, Klaas Zsigmond, marquis Gravi-si Ubald, Desse wffy Lajos gróf, E-berle György, Raffaeli Péter, Bordini And-rás, Foscolo János, (e' három utóbbi szin-te a' tengeri haduál), és Pölz Ferencz. Nyu-galomba léptek: alezredes Krumpigel József

ezredesi czimzettel, Garawetti József és Rochepine Venczel báró; őrnagy Papp Maczedon alezredesi czimzettel és d'Orofino Ferencz. Külrendeket's szabadságot viselhetésre nyertek: lovassági tábornok Follirt Lajos Károly gróf az orosz cs. st. Sándor-Newski rendet; altábornagy: Fiquelmont Lajos Károly gróf (követ az orosz udvarnál) az orosz cs. sz. András rendet, Windischgrätz Alfréd hg. az orosz cs. sz. Sándor-Newski rendet; Leiningen-Westerburg Ágoston gr. a' Hess n. herczegségi Lajos-rend n. keresztjét; general-őrnagy: Reusz-Köstriczi Henrik hg. és Sahlhausen Mórícz báró az orosz cs. sz. Anna-rend első osztályát; Mareschal Venczel Filep báró a' Parma hgségi szent György-rend n. keresztjét; és Járossy Mátyás a' Hess n. hgségi Lajos-rend első osztálya közép keresztjét; ezredes: Appel Keresztyén a' lengyel kir. sz. Szaniszló-rend második osztályát, továbbá a' bajor kir. koronára polgár-érdem-rend középkeresztjét, és a' szász weimari fejer sólyom ház-rend közép keresztjét; Wrba László gr. az orosz cs. sz. Wladimir-rend harmadik osztályát; Madlenet Henrik az orosz cs. sz. Anna-rend második osztálya koronás keresztjét; Martini Antal a' Parma hgségi sz. György-rend közép keresztjét; és Sterpin János a' szardíniai kir. sz. Móríc- és Lázár-rend n. keresztjét; alezredes: Prokesch Antal az orosz cs. sz. Anna-rend második osztályu gyémántos keresztjét; Csorich Antal, Simunich Boldizsár, Schwarzenberg Károly hg., Manz Károly, Filo József és Kukletta Mátyás az orosz cs. sz. Anna-rend második osztályát; őrnagy Devary János, marquis Gravis Ubbald, és Reiche Vilmos az orosz cs. sz. Anna-rend második osztályát; Takács Gábor és Lobkowitz József hg. a' lengyel kir. sz. Szaniszló-rend harmadik osztályát; Martony István a' Parma hgségi sz. György-rend lovagkeresztjét; kapitány Hug József, Reicz Károly, Dorsner Ferencz, Miletz Mátyás, Siemonszky Kajetán, Eölbey Ferencz, Némethy Pál, Regéczi Bretzenheim Alfonz hg., Földváry István, Paar Alfréd gróf, Castiglione József gróf és Pandy Samu az orosz cs. sz. Wladimir-rend 4ik osztályát; alkaptány: Khun István az orosz cs. sz. Anna-rend második osztályát, Kudriaffsky Lajos

és Teutsch Lőrincz az orosz cs. sz. Wladimir-rend 4ik osztályát; főhadnagy Denkstein János és Posselt Adolf, végre alhadnagy Kafka József és Georgievics György az orosz cs. sz. Anna-rend 3ik osztályát.

FRANCZIAORSZÁG.

A' nem sokára megnyitandó kamarai ülések kellőbb 's alaposb méltatására igen érdekes a' képviselő tagok vélemény-minőségét közel 's távol árnyékozattal sőt elmentéssel ismérni az Oest. Beobachter után: „Ugy látszik el van határozva, hogy a' legközelebbi ülésben nyíltan 's minden burok nélkül lépjen föl a' republicai oppositio, mellynek fejedelmek Lafayette, Cabet 's Garnier-Pagès fog szolgálni. A' republicanusok, mind annak, a' mi és a' mint van, összeférhetlenségét kívánják megmutatni a' juliusi revolutio következtetésével 's innen azt meggyőződésig elötvntetni, hogy a' lehető egyetlen resultatum, menedék 's remény a' republica, melly létesülni készül; ebből világos, hogy e' párt a' National véleménynek képviselője. Ezen erős rajzu 's ötletü felekezethez társul ennek rokon árnyékozattja, melly a' juliusi monarchiához szító függelme miatt republicát nyilatkoztatni nem mer. Ennek képviselője Laffitte, legmérsékeltebb 's hódulóbb védje Odilon-Barrot, e' vélemény-osztály kevesbé gyűlöli a' republicát mint Lajos-Filepet; de fél a' rombolásoktól, mellyeket egy rögtönös republica okozandhatna, végre azonban meglégné azzal is a' mi van, sőt még Lajos-Fileppel is, ha ennek kormánya kész lenne a' juliusi revolutio következtetvényeit elfogadni. Mivel azonban a' juliusi következtetvényeket semmi monarchiai rendszerrel sem egyeztetetni, 's ezek Franciaországot minden diplomatikai kapcsolatiból kisodorván a' zendülési propaganda és népfelség kettős munkássága alá iktatnák, nyilvános, hogy e' párt a' körülmények hatalma 's kétségbeesés által izgatva a' republicához csatlakozik, mellytől fél ugyan, de még is titkon imádja. Ezen párt a' jövő ülésben parlament-reformot kívánand, azaz a' választhatási adó (Wahlcensus) leszállíttatását, 's a' választhatási adó (Wählbarkeitcensus) egész eltörlesztését, mit a' kormány nem engedhet meg a' nélkül, hogy némelly megyékben a'

carlosisták másutt pedig a' proletariusok körmeikre ne legyen magát kénytelen bizni. — A' 3dik sorban jő a' tiers-parti, a' polgárfél (Bürgerthum) Dupin által személyesítve, ez egy bizonytalan (amphibiumi) véleményfaj, melly majd jobbra majd balra csapong, popularitást vadász, de a' kincstár nagy fizetéseit szereti, egy fenyítéktelen 's tehetetlen csoport, szolgálai és szemtelen, függetlenségi phrasisokat penget, de bér v. kegy után esengő v. zsoldban álló szavazattal. E' bordáju követfelekezet parlament-reformot nem mer, a' respublicától retteg, nyilván mutatja irtózását Laffitte-től és színétől, mindenben és mindennel rokonérzetű, a' mi csak ministerium, 's ha egy vagy két személyes concessiot (engedélyt) kap, ha Dupinnek, ez újabb kor minden characteri legbizarrabbjának, néhány becs- és dicsvágyi szándéka teljesül, akkor kétségtelenül a' ministeriummal szavaz 's ez ennél fogva szótöbbséget nyer. A' kormány néhány törvényjavaslatot elő akar a' kamaráknak terjeszteni, mellyek olly annyira szükségesek, hogy nélkülök tovább alig létezhet, 's bár azok szoros kapcsolatban állanak is a' monarchiai rendszerrel 's a' fentartás szellemével, mindazáltal a' már megérkezett követek kémlőleg tudakoztatván irántok, nem mertek szótöbbséget ígérni e' korlátozni szándékló intézkedésnek, hozzá tevén azt is, hogy a' közvélemény hiedelmében erkölcsileg és szellemileg már megbukott követház, most, a' mellőzhetetlen új választások küszöbén, a' nélkül hogy az országot 's választókat elkeserítse, impopularis kérdésekkel v. tárgyakkal nem bibelődhetik. — A' palotában nagy cselszövényeket forralnak. A' mi nem-önhaszonlesőink tisztapolczakra 's diszjelekre sovárganak mint valódi aristokraták. Minden részről ármánykodás, befűzik a' játékba szerep-eszközül a' szépnemet, használják a' szerelmeskedést is, kis ozsonna 's vacsorákat 's több illyest, 's ezt mi Francziák! ezeknél fogva micsoda képpel merjük mi vádolni, pissegetni v. gúnyolni az absolutismusi kormányokat? Szegény nép! melly revolutiókat csinál, törvényszeres királyságot tönk-

re dönt 's még is örökös csalkény játéka. Eddig a' Beob.

A' Messenger elhatározottnak mondja, hogy parancsot adott a' kormány a' francia hajóknak a' spanyol partok melletti czirkálás iránt 's az e' végből rendelt hajóosztályt mint két fregát, két korvett, két brigghöl 's néhány más hajóbul állót, különkülön meg is nevezi. — Károly braunschweigi hg 's Andlau az első feljebb viteli törvényszéknél megnyerék pörüket Chaltas ellen, ki egy tavaly nyomtatott könyvben mindkettőjüket gúnymocsokkal becsteleníté. Chaltas esztendei fogságban, 2 ezer franc pénzbírságban, a' hgnek 100 's Andlaunak fizetendő 5 ezer fr. kármentési fizetésben 's perköltségekben marasztaltatott. — Nov. 29ikén mint a' varsói történet évfordulati napján a' Párisban levő lengyelek a' st. Germaini szentegyházban, hol Kázmér János királyuk temei nyugszanak, csendes ajtatosságra gyűltek össze. Czartoryski hg, az ősz Niemcevicz, Dwernizki, Paz és Ostrowski gen. 's több jeles menekvő valának jelen egy lengyel áldozópap miséjén. Estve Lafayette generálnál egyesültek egy, lengyel, éjszakamerikai 's francia színű zászlókkal diszesített teremben, hol Lafayette, Niemcevicz 's Ostrowski a' gyülekezeti tárgyhoz illő beszédet tartának. — Mivel Hasseltben őt belga kapitány 's egy hadnagy egy lakoma után az Orániai hget több ízben áldomásozva éltették, a' hadminister félzsoldra szállította díjokat.

A' népek civilisatiójára egyesült philosophiai társaság nov. 26kán Oszkár svéd koronaörököst, a' Sussexi hget, Fridrik Németalföldi hget és Survilliers gróft (Bonaparte Józsefet) külföldi tagjai közzé fogadta. — A' belga biztosság, melly Párisba utazand, a' francia kormánnyal kötendő kereskedési szerződés végett, már ki van nevezve; elindulta előtt azonban közlekedésbe lép az ország (Belgium) első kereskedő intézeteivel, hogy ezek szempontit 's észrevételeit az alkudozások legfontosb czikkelyei iránt megérthesse. — A' Constantinei bey Achmed, ki a' portának követelt fermánjánál fogva algieri dey czimbitorol, a' francziáktól megbuktatott titeri-

beyne
bey-j
vér l
ezen
hitve
nak
enge
vást
pörle
ment
cinea
Bona
les p
dülő
vész
vede
nak
arab
's tö
azon
nem
gin
raib
ré,
kat

2ik
get
det
nek
döl
jut
ve
a'
ve
is
tib
ná
bő
ma
pa
ly
ly
a'
le
ro
la
d
le
t

beynek egy fiát atyja utódjává v. is titeri-bey-jénevezte, mellyért ez neki hálául testvér hugát feleségül szánta; mivel azonban ezen Achmed dey-beynek 4 törvényszeres hitvесе van, 's a' Korán semmi muselman-nak (a' Padisát v. is szultánt kivéve) sem enged négynél több feleséget, ennél fogvást a' Mollák ezen 5ik nőt el akarják tőle pörteni. Achmed tehát hiveivel Medea ellen ment, a' Korán daczára karddal is saját Dulcinea-jává tenni a' tilos menyasszonyt. A' Bona környéki arab nemzettségek most jeles példáját adák az Európaiak iránt szelidülő érzésüknek, t. i. a' nov. 8—10ki szélvészben két olasz dereglye hajótörést szenvedett. A' megmenekedett 17 matróz Bonának vevé utját, ambár látá, hogy számos arab lépé el a' tengerpartot a' hajó romjai 's töredékeinek összeszedése végett. Ezek azonban nem bántották e' vészüztefiakat, hanem a' Sebas nemzettség emberei Beni-Urgin nemzettséghez kísérek, melly őket sátorraiba fogadá 's megvendégelve Bonába kísérek, e' szép tettért Uzer gen. mind Sebasékat mind Beniurginékat megjutalmazá.

SPANYOLORSZÁG.

Biscaya lakosi, így ír a' National de 2ikéről, egy ellenrevolúcióval vetének véget azon zendülésnek, mellyet önmagok kezdettek. Midőn a' királyné seregei közeledtének 's azon csatáknak, mellyeket a' támadók mindenütt vesztek, híre Bilbaoba eljutott, még nem vala minden remény vesztve ezen megyei főváros védhetése iránt, sőt a' főbbek egy támadólag munkálkodási tervet penderítvén, a' szerint rögtön seregeket is indítottak jobbra balra az országutak mentiben, kik az érkező ellenséget akadályoznának, bent a' város védelmére mintegy 2000-ból álló őrizetet hagyván. Azonban midőn másod nap a' fő parancsnok e' kiküldött csapatoknak hadi megtekintés végett táborhelyeikre kilovagla, már ekkor csak hült helyeiket lelé, minthogy a' seregek azonnal a' várost elhagytok után mind aunyifelé osztottanak szerte. Ez rémulést okozott a' városban, mellyet a' főbbek nyomban megil-lautá még inkább nevele. A' megmaradt kisdéd őrizet Guernicába vonatott vissza 's vele a' városban kezesül fogva tartott constitutionalisok. Alig tudá ezt a' nép meg, utána

indult a' seregeknek 's a' foglyokat kezeiből kimenté, helyettük saját vezéreiket fogdosván el, kiket is később a' megérkezett kir. seregeknek áltadtak. Az elfoglaló kir. had Sarsfield és Wall vezérlete alatt sokkal nagyobb számú volt, mint millyennek azelőtt közönségesen hírlék, 's talán innen magyarázhatni Sarsfieldnek ama' hosszas késedelmét, mellyel az insurgensek megtámadásához fogott, minthogy előbb az arra szükséges erőt kíváná mindünnen egyíteni. Bilbao-ban mingyárt beléptekor egy proclamatiót bocsátott a' lakossághoz, mellyben részéről a' lehető legnagyobb kiméletű bánásmódot, a' tartománynak pedig jogai sértetlenségét ígéré; mind e' mellett, mond a' National, Pennacerradában egy fogolynak sem kegyelmeze meg, 's később Echevarria kánonok guerillafőt, noha magát önkényleg adá meg, 31 főbb tiszttel együtt agyon löveté. Azon kisdéd insurgens csapat, melly Bilbao-ból megmenekheté, mint hallik, utközben többekkel szövöttekve egyenesen Navarrának vonult, Sarsfield csak 27ikén indula ki utánok, miután a' várost biztos védelemben hagyá; ugyanekkor ír gen. Castanjon is, hogy ő saját táborával Sebastiánt elhagyva szinte Navarra széleinek vonult, hogy a' futamó lázongóknak e' tartományból a' francia határokra menekhetést elzárhassa. Mindazáltal a' már szerencsésen áltvergődtek száma naponként növekedik, az Indicateur de Bordeaux nov. 27ikén egész osztályt említ, melly ez nap hozzájuk átszállongott; tömve volt, úgy mond, egész nap az utcza kíváncsi ácsorgókkal, minthogy híre futamult számos menekvők érkezendésinek; délután valahára meg is jöttek, de jobbára fiatal hadviseletű 's nagy bajuszu emberek, mindnyájan don Carlos tisztei, nevesbek köztük: Jose és Francesco de la Brenna testvérek, és Leon kir. gardatisztek, Manuel, Gregor és Clemente Sagusta főtisztek, Callé Fortune, Cruz, Pedro Dore, és Domingo Zabala guerillafők. A' következő nap ismét több érkezett, velök a' híres Valdepina, Verasteguy alavai corregidor, Mendozza pap és mások. Jena general 's guerillavezér utjában elfogatott. Azonban e' menekvések még mind igen csekélyeknek látszának azon számos csatavesztés és szélyt-

üzetéshöz képest, mellyeket a' carlosisták mindenütt szenvedtek, 's ugy tetszik a' nagyobb rész közülök inkább választá a' hegyiséget mint Franciaországot, vagy újabb csoportokat keresett, mellyekkel egyesülhessen. Így Valenciából írják, hogy ott még folyvást nagyobb fegyveres csapatok kalandoznak 's Eraso ezredes, ki 400 fegyveressel bir, Logronjonak tart az ottan táborozó többi carlosistákat vezérlendőül. Estremadura is átkelt néhány carlosista fő a' lakosságot fegyverre buzdítandó, de a' néptől elfogattak 's a' kir. sergeknek adattak át; hasonló történt Cuberóval, kit Segoviában 22ed magával fogtak el. Gen. Castagnon San Sebastianból nov. 27ikén 120 fegyverest indít meg két parti őrhajón 's 5 dereglyén Mundaya és Bermeo felé az insurgenseknek e' kis kikötőknél felállított fegyvertárait elfoglalni. Morillo 4000 emberrel Benaventeben tartózkodik a' Portugál-felöli széleket — ha talán d. Carlos mutatkoznék — és Spanyolország éjnyugoti tartományait, mellyekben szinte nyugtalanságok jelentkeznek, szemüggyel tartandó. A' többi tartományt már általjában csendesnek vagy jobbadon lecsilapultnak mondhatni. Cataloniában a' fölfegyverzést nagy sikerrel folytatják, Barcelonában egyedül 7200ra megy már a' fegyvert kapottak száma, tiszteik többnyire a' régi rendes katonaságból valók, kik olly sokáig üldözettek, vagy az előbbkelő polgárokból. Aragoniában hasonlóan igen számosan iraták be magokat, de gen. Ezpeleta folyvást vonakodék közöttük fegyvert kiosztani. — A' madriti ujság nov. 24iki száma több fölírást közöl, mellyet a' királyné különféle szerzetek és papi rendek előjáróitól kapott, bennök a' nevezett tisztelendőségek mindannyin már alázatos hódulásukat nyilatkoztatták. Közöl egyszersmind újabb kinevezéseket, mellyek által a' főbb hivatalokra jobbadán mind mérsékes liberalisok emelhetnek; így gen. Tacon Andalusia főkapitányává, gen. Balanzat ugyan e' királyság alparancsnokává, gen. Montes az ujdön föllállított tábornoktest fejévé hivatik meg. Közöl továbbá némelly újabb decretumokat; egyik közülök biztosságot rendel, melly a' vadászat-és halászat-jog szabályozása iránt új törvényjavaslatot készítsen 's a' kormánynak

fölterjesszen; másika egy hasonló commissiót biz meg (ennek egyik tagja Martinez de la Rosa ur) a' játékszinek rendezésire, az e' tárgyban kidolgozandó törvényjavaslat magában foglalná a' szerzők (írók) jogait, szaválás-iskolák föllállítását, játékszini politziát, mellyek ott 's nálunk is szükségesek mint a' darab kenyér 's a' t. A' szinpad, így hangzik a' decretum kezdete, olly eleme a' civilisatiónak, mint serkentő eszköze az industria számos ágai virágoztatásinak. — A' Correo hírlapnak, melly pár hét óta a' ministeriumot csipdezte miatt el vala tiltva, kiadatása ismét megengedtetett, de „Spanyolország hajnalára“ változtatott czímmel. Zea ur még folyvást minister 's elég ügyességgel bir, a' királyné kegyei mellett, még egy ideiglen az maradhatni; ugy látszik azonban, ez idő kurta lesz; bizonynyal ált fogja látni a' királyné nem sokára, mennyivel veszedelmesb háboru következend, mihelyt a' jelen carlosistait legyőzte; már minap midön a' nép Cruz letételével egyszersmind Zeaét sürgeté, azt felelte: még nem jött ideje, a' mi másképp annyit tesz, hogy tehát majd jöni fog. Leginkább látszik a' királyné Burgost a' belministert pártolai, ki jelenleg egy, esupán tanácskozáásra egybehivandó cortes, és papság iránt hozandó rendszabásokon dolgozik, de a' nyilvános elégtelenség, mellyben a' katonaság, törvényhatóságok, grandok, és castiliai tanács legnagyobb részt vesznek, ő ellene is olly bosszusan nyilatkozik, mint Zea 's többi társai ellen, 's ezek mellözhetlen megbukása szükségképen maga után fogja vonni szinte az övét is. A' mi nehézség van, az e' upán az új ministerek választásában látszanék forogni, de mellyet maga az udvar éleszt és terjesztget, hogy általa a' nép szörnyü bizalmatlanságát némileg is csilapítsa. Zarco del Valle az új 's ideigleni hadminister hivatalát azzal kezdé, hogy az 1815ben Ballesteros által alkotott tábornok-testet ujolag visszaállítá 's a' katonaság ujdön szerkezetét megkezdé; O-Castiliában pedig egy nemzeti őrség-forma polgári katonaságot kíván létre hozni. Igen nevezetes Anglona hgnek gen. Abadia helyébe Grenada főkapitányává lett kineveztetése is, minthogy e' férjfi az 1820diki revolútió egyik fő indítója volt,

melly p
ben bo
vatalra

A
kás E
ren, m
ranni
kezett
's esz
jó-osz
sára,
népsz
Nov.
züst
keres
mindk
régia
ban i
osztá
's ke
a' töb
nok S
tareu
A' ke
att m
a' p
jok a
Liss
nem
és s
ban
dolk
a' ne
kel
fisca
mini
más
jelen
nem
söb
oszt
dig
tett
és
két
vén
szí
bar

melly miatt 1823ban száműzetett 's csak 1831-ben bocsáttatott az országba vissza, de hivatalra soha sem léphetett.

PORTUGÁLIA.

A' d. Miguel részire olly buzgón munkás Elliot kapitány, egy portugáli shoone-ren, melly szerencsésen keresztül tudá surranni Napier czirkálóji közt, Angliába érkezett minden szükséges meghatalmazással 's eszközzel felkészülve, hogy egy hadihajó-osztályt fogadjon Miguel ügye gyámolítására, melly Elliot állítása szerint sokkal népszerűbb v. népkedveltebb mint d. Mariáé. Nov. 13kán Miguel 's a' kir. hgasszonyok ezüst szerei 's egyéb drágasági Salvaterrán keresztül Elvasba szállítottak. A' seregek mindkét részről nov. 20kaig még folyvást régi állásaikban voltak, 's úgy látszik, abban is fognak telelni; nov. 15kén az angol osztaályok már mind fedél alatt táboroztak, 's kevéssel utóbb hasonló bódék szállítottak a' többi sereg rész számára is. A' főparancsnok Saldanha Sinticirában szállásoz, Santaremhez mintegy 3 óranegyed távolnyira. A' két féli örök egymáshoz közelsége miatt már többször történt, hogy fölváltáskor a' pedroisták többed magokkal, t. i. hozzájuk áltszökött miguelistákkal térének vissza. Lissabonban a' rebesgetett ministeri változás nem valósul meg, noha a' nép azt folyvást és sürgetőn ohajtáná. Gróf Taipa e' napokban egy irományt nyujtate több hason gondolkozásuak nevében d. Pedrohoz, mellyben a' nemzet mostani sérelmeit eleven színekkel rajzoló, sürgeté az elkoboztatások (confiscatiók) megszüntetését, sajtószabadságot, ministerek elbocsáttatását, közös amnestiát 's más hasonló dolgokat, mellyek a' népet jelenleg leginkább kedvetlenülítik, de választ nem kapott, sőt a' sajtó tulajdonosa, ki később ez irományt kinyomatá 's a' nép között osztogatá, fogságba tétetett, a' Cronica pedig másnap ismét újabb elkobzásokat hirdett, többek közt Chaves marquisné, Bellas és Penalva marquisok jószágit illetőket.

NÉMETORSZÁG.

Bürger Eliza (a' híres dalnok özvegye) két évvel halála előtt szeméi világát elvesztvén nov. 24kén 64 eszt. korban elhunyt, a' színészet, szavalás (declamatio) 's mimikában egykor jeleskedett. — Nov. 27kén e-

reszte vitorlát a' 3ik porosz hajó Danzigból, melly a' szegény hazátlan lengyel üldözötteket új hazájokba és a' szabadságéba, Éj-zakamerikába holt 's egykori nagy elődjök 's hazafitársuk Kosciusko is a' szabad népszeitei 's boldogítóji közt testvéreket 's boldog menedéket talált, szállítja, hogy ott e' szerencsétlenség fiai 's hazafi tűz áldozati önlétű világpolgárokká lehessenek kalauzólaik által. Sok érzékeny történet önjerejü hatástul teltengeri honba vándorlást, mellyek örök díszei maradnak az emberiségnek szívoldalról tekintve. Ilyen p. o. a' következő legujabb: Egy kibujdosott 's jószágítól megfosztott lengyel tiszt hitvese, két gyermekével a' legnagyobb inségben közel a' porosz határszélhez jobbadán a' könyörületes barátság alamizsnáiból tengődött. Egyedül azon reménycillám vigasztalá még, hogy idő 's változható körülmények az atyaférjet honjának 's övéinek visszaadandják. Erre fülébe dördül a' borzasztó hír, hogy ohajtottja többi társival együtt az új világba költözni kénytelen 's elvesztett hazájába soha sem térend vissza. A' kétségbeesés bátorságot ad a' porosz királyhoz folyamodnia: „engedné neki meg 's gyermekeinek sorsukat az atyaférijjel, az örökre elvándóval, megoszthatnia, 's vele együtt Amerikába hajózhathatnia, 's mivel maga 's gyermekeinek Danzigba szállítatásukra költsége nincsen, lenne kegyes a' kir. Felség mind ezzel nagylelküen felségíteni őt, mind a' Lengyelországot elhagyatásra engedelmet és szabad útlevelet ki- eszközteni.“ — 14 nap mulva egy kabineti rendelés meghozza az esdeklőnek a' szabadságot 's költséget. Röpül ez gyermekestül nyomban, örömkönybe süllyeszti meglepő jelente bámuló férjének elfogult keblét 's most már együtt lebegteti őket a' tenger új káuaánjok felé annál vigasztaltabban, mint-hogy a' hajókapitány parancsot kapott e' példás 's most már boldog nő kényelmére is ügyelni, sőt mint hallik, különös zárt rendelést is, mellyben a' fejedelmi kegyelem a' honvesztett ártatlan gyermekekről még az Oceanon tul is atyáskodva gondoskodik. A' 17kén indult Mariane 's Union nevü két első hajó: 446, a' Frau Elisabeth nevü 198 lengyelt 's ezek közt 22 tisztet, néhány asszonyt 's gyermeket visz az orvosokon 's ha-

üzeteshöz képest, mellyeket a' carlosisták mindenütt szenvedtek, 's úgy tetszik a' nagyobb rész közülök inkább választá a' hegyiséget mint Franciaországot, vagy újabb csoportokat keresett, mellyekkel egyesülhessen. Így Valenciából írják, hogy ott még folyvást nagyobb fegyveres csapatok kalandoznak 's Erasó ezredes, ki 400 fegyveressel bir, Logronjonak tart az ottan táborozó többi carlosistákat vezérlendőül. Estremadura-ába is áltkelt néhány carlosista fő a' lakosságot fegyverre buzdítandó, de a' néptől elfogattak 's a' kir. sergeknek adattak ált; hasonló történt Cuberóval, kit Segoviában 22ed magával fogtak el. Gen. Castagnon San Sebastianból nov. 27ikén 120 fegyverest indít meg két parti órhajón 's 5 dereglyén Munda és Bermeo felé az insurgenseknek e' kis kikötőknél felállított fegyvertárait el foglalni. Morillo 4000 emberrel Benaventeben tartózkodik a' Portugál-felöli széleket — ha talán d. Carlos mutatkoznék — és Spanyolország éjnyugoti tartományait, mellyekben szinte nyugtalanságok jelentkeznek, szemüggyel tartandó. A' többi tartományt már általjában csendesnek vagy jobbadon lecsillapultnak mondhatni. Cataloniában a' fölfegyverzést nagy sikerrel folytatják, Barcelonában egyedül 7200ra megy már a' fegyvert kapottak száma, tiszteik többnyire a' régi rendes katonaságból valók, kik olly sokáig üldözettek, vagy az előbbkelő polgárokból. Aragoniában hasonlón igen számosan iraták be magokat, de gen. Ezpeleta folyvást vonakodék közöttük fegyvert kiosztani. — A' madriti ujság nov. 24iki száma több fölírast közöl, mellyet a' királyné különféle szerzetek és papi rendek előjáróitól kapott, bennök a' nevezett tisztelendőségek mindannyin már alázatos hódulásukat nyilatkoztatták. Közöl egyszersmind újabb kinevezéseket, mellyek által a' főbb hivatalokra jobbadán mind mérsékes liberalisok emeltetnek; így gen. Tacon Andalusia főkapitányává, gen. Balanzat ugyan e' királyság alparancsnokává, gen. Montes az ujdön föllállított tábornoktest fejévé hivatik meg. Közöl továbbá némelly újabb decretumokat; egyik közülök biztosságot rendel, melly a' vadászat-és halászat-jog szabályozása iránt új törvény-javaslatot készítsen 's a' kormánynak

fölterjesszen; másika egy hasonló commissiót biz meg (ennek egyik tagja Martinez de la Rosa ur) a' játékszinek rendezésire, az e' tárgyban kidolgozandó törvényjavaslat magában foglalná a' szerzők (írók) jogait, szavalás-iskolák föllállítását, játékszini politziát, mellyek ott 's nálunk is szükségesek mint a' darab kenyér 's a' t. A' szinpad, így hangzik a' decretum kezdete, olly eleme a' civilisatiónak, mint serkentő eszköze az industria számos ágai virágoztatásának. — A' Correo hírlapnak, melly pár hét óta a' ministeriumot csipdezte miatt el vala tiltva, kiadatása ismét megengedett, de „Spanyolország hajnalára“ változtatott czímmel. Zea ur még folyvást minister 's elég ügyességgel bir, a' királyné kegyei mellett, még egy ideiglen az maradhatni; úgy látszik azonban, ez idő kurta lesz; bizonynyal ált fogja látni a' királyné nem sokára, mennyivel veszedelmesb háboru következend, mihelyt a' jelen carlosistait legyőzte; már minap midön a' nép Cruz letételével egyszersmind Zeaét sürgeté, azt felelte: még nem jött ideje, a' mi másképp annyit tesz, hogy tehát majd jöni fog. Leginkább látszik a' királyné Burgost a' belministert pártolni, ki jelenleg egy, esupán tanácskozásra egybehivandó cortes, és papság iránt hozandó rendszabásokon dolgozik, de a' nyilvános elégtelenség, mellyben a' katonaság, törvényhatóságok, grandok, és castiliai tanács legnagyobb részt vesznek, ő ellene is olly bosszusan nyilatkozik, mint Zea 's többi társai ellen, 's ezek mellözhetlen megbukása szükségképen maga után fogja vonni szinte az övét is. A' mi nehézség van, az esupán az új ministerek választásában látszanék forogni, de mellyet maga az udvar éleszt és terjesztget, hogy általa a' nép szörnyü bizalmatlanságát némileg is csilapítsa. Zarco del Valle az új 's ideigleni hadminister hivatalát azzal kezdé, hogy az 1815ben Ballesteros által alkotott tábornok-testet ujolag visszaállítá 's a' katonaság ujdön szerkezetét megkezdé; Ó-Castiliában pedig egy nemzeti őrség-forma polgári katonaságot kíván létre hozni. Igen nevezetes Anglona hgnek gen. Abadia helyébe Grenada főkapitányává lett kineveztetése is, minthogy e' férjfi az 1820diki revolútió egyik fő indítója volt,

mellyben
ben bo
vafalra

A'
kás El
ren, me
ranni M
kezett
's eszk
jó-oszt
sára,
népsze
Nov. 1
züst s
keresz
mindke
régí ál
ban is
osztály
's kevé
a' több
nok Sa
tarenh
A' két
att má
a' ped
jok ált
Lissab
nem v
és sür
ban eg
dolkoz
a' nem
kel raj
fiscati
ministe
más h
jelenle
nem k
sőbb e
osztog
dig má
tett, t
és Per

B
két év
vén no
szines
ban e

melly miatt 1823ban száműzetett 's csak 1831-ben bocsáttatott az országba vissza, de hivatalra soha sem léphetett.

PORTUGÁLIA.

A' d. Miguel részire olly buzgón munkás Elliot kapitány, egy portugáli shoone-ren, melly szerencsésen keresztül tuda surranni Napier czirkálóji közt, Angliába érkezett minden szükséges meghatalmazással 's eszközzel felkészülve, hogy egy hadihajó-osztályt fogadjon Miguel ügye gyámolítására, melly Elliot állítása szerint sokkal népszerűbb v. népkedveltebb mint d. Mariáé. Nov. 13kán Miguel 's a' kir. hgasszonyok ezüst szereit 's egyéb drágasági Salvaterrán keresztül Elvasba szállították. A' seregek mindkét részről nov. 20kaig még folyvást régi állásaikban voltak, 's úgy látszik, abban is fognak telelni; nov. 15kén az angol osztaályok már mind fedél alatt táboroztak, 's kevéssel utóbb hasonló bódék szállították a' többi sereg rész számára is. A' főparancsnok Saldanha Sinticirában szállásoz, Santaremhez mintegy 3 óranegyed távolnyira. A' két féli örök egymáshoz közelsége miatt már többször történt, hogy fölváltáskor a' pedroisták többed magokkal, t. i. hozzájuk áltszökött miguelistákkal térének vissza. Lissabonban a' rebesgetett ministeri változás nem valósul meg, noha a' nép azt folyvást és sürgetőn ohajtáná. Gróf Taipa e' napokban egy irományt nyujtábe több hason gondolkozásuak nevében d. Pedrohoz, mellyben a' nemzet mostani sérelmeit eleven színekkel rajzoló, sürgeté az elkoboztatások (confiscatiók) megszüntetését, sajtószabadságot, ministerek elbocsáttatását, közös amnestiát 's más hasonló dolgokat, mellyek a' népet jelenleg leginkább kedvetlenítik, de választ nem kapott, sőt a' sajtó tulajdonosa, ki később ez irományt kinyomatá 's a' nép között osztogatá, fogságba tétetett, a' Cronica pedig másnap ismét újabb elkobzásokat hirdetett, többek közt Chaves marquisné, Bellas és Penalva marquisok jószágit illetőket.

NÉMETORSZÁG.

Bürger Eliza (a' híres dalnok özvegye) két évvel halála előtt szemei világát elvesztvén nov. 24ikén 64 eszt. korban elhunyt, a' színészet, szavalás (declamatio) 's mimikában egykor jeleskedett. — Nov. 27kén e-

reszte vitorlát a' 3ik porosz hajó Danzigból, melly a' szegény hazátlan lengyel üldözötteket nj hazájokba és a' szabadságéba, Éj-szakamerikába holt i. egykori nagy elődjök 's hazafitársuk Kosciusko is a' szabad nép szentei 's boldogítóji közt testvéreket 's boldog menedéket talált, szállítja, hogy ott e' szerencsétlenség fiai 's hazafi tűz áldozati önlétű világpolgárokká lehessenek önerejü hatásaik által. Sok érzékeny történet kalauzóla e' tultengeri honba vándorlást, mellyek örök díszei maradnak az emberiségnek szívoldalról tekintve. Ilyen p. o. a' következő legújabb: Egy kibujdosott 's jószágítól megfosztott lengyel tiszt hitvese, két gyermekével a' legnagyobb inségben közel a' porosz határszélhez jobbadán a' könyörületes barátság alamizsnáiból tengődött. Egyedül azon reménycillám vigasztalá még, hogy idő 's változható körülmények az atyaférjet honjának 's övéinek visszaadandják. Erre fülébe dördül a' borzasztó hír, hogy ohajtotta többi társival együtt az nj világba költözni kénytelen 's elvesztett hazájába soha sem térend vissza. A' kétségbeesés bátorságot ad a' porosz királyhoz folyamodnia: „engedné neki meg 's gyermekeinek sorsukat az atyaférjjelel, az örökre elvándóval, megoszthatnia, 's vele együtt Amerikába hajózhathatnia, 's mivel maga 's gyermekeinek Danzigba szállítatásukra költsége nincsen, lenne kegyes a' kir. Felség mind ezzel nagylelküen felségíteni őt, mind a' Lengyelországot elhagyhatásra engedelmet és szabad útlevelet ki- eszközteni.“ — 14 nap mulva egy kabineti rendelés meghozza az esdeklőnek a' szabadságot 's költséget. Röpül ez gyermekestül nyomban, örömkönybe süllyeszi meglepő jelente bámuló férjének elfogult keblét 's most már együtt lebegteti őket a' tenger uj kánaánjok felé annál vigasztaltabban, mint-hogy a' hajókapitány parancsot kapott e' példás 's most már boldog nő kényelmére is ügyelni, sőt mint hallik, különös zárt rendelést is, mellyben a' fejedelmi kegyelem a' honvesztett ártatlan gyermekekről még az Oceaanon túl is atyáskodva gondoskodik. A' 17ikén indult Mariane 's Union nevü két első hajó: 446, a' Frau Elisabeth nevü 198 lengyelt 's ezek közt 22 tisztet, néhány asszonyt 's gyermeket visz az orvosokon 's ha-

jótiszteken kívül rendeltetési pályájokra. — Nov. 27ikén Wirthnek az ó bajor tartományokból a' rajnai-kerületbe feljebbviteli törvényszék-bírákhozott tagok ellen támasztott kifogása félre vettetett; nov. 28ra törvény elibe vala idézve, de nem jelent meg, mint mondják betegeskedés miatt. — A' badeni n. herczeg e' következő parancsot adá ki: 1) a' tiszthatóságok minden szándékban levő népgyülekezettel, melly a' közbátorságot fenyegetné, megtilthatnak, 's a' már összeült népet is, ha ez a' közjót veszélyeztetné, eloszlásra felszólíthatják. 2) ki az illetén felszólításnak nem enged, v. olly népgyülésben, mellynek megtiltatása előtte tudva van, részt vesz, v. másokat illy részvételre szólít, 60 forintnál többre nem terjedhető pénzbírságba, vagy 8 hétnél hosszabbig nem tartható fogságba esik, feltéven, hogy e' közben elkövetett erőszakos ellenállás vagy más vétség miatt nem kell bűnhődnie a' tettesnek.

Prusszia, Hasszia és Hessen-Darmstadt egy részről, másíkról pedig Bavaria és Württemberg egymás közt a' vámegeyességi, még mártz. 22kén aláirt, szerződésnek okleveleit nov. 28kán cserélték ki. — A' Seybold és List által alapított Neckarzeitung, mivel utóbbi szerkesztője Elsner nyilván és több ízben ismételte, hogy hírlapjának jel-szava 's minden irányzata: respublica, a' német szövetség által eltiltatott. —

Berlini levelek többi közt az írják, hogy azon személyes ideai csere 's viszonyos tiszteleten épült minapi közértesülés a' Töplitzben jelen volt status-kormányférfiak közt, többet tett Európa békitésére, mint minden lefegyverző terv. Még egy illy nyarat! 's nem hallunk többé hadi álgyuszózatot világrészünkben. A' felvilágosodás annál ragyogóbban tűnik fel, mennél szemlélhetőbben mutat módot, hogy puskaporfüst nélkül is célhoz juthatunk, 's így a' jövő

századokban a' háború csak a' vad népek dolga marad. Adja isten, hogy e' rózsaszínű békeálmi ábrándozó jóslatok valósuljanak meg az emberiség javára, utána fohászkozik egy hírlap 's mi is, hozzá veti az értesítő, méltó aggodalommal e' transcendentális reményre.

Dec. 1jén nyitattott meg a' szász-weimári nhgség rendkívüli gyűlése, mellynek tárgya egyedül 's általányosan (a' nhgi előterjesztvények szerint) a' nhgségnek a' nagy német kereskedési 's vám-egyesülethez járultával, a' finanziaival 's adózási czikkelyekkel foglalatostkodni, Dec. 5-kén pedig a' Cambridgei hg. mint alkirály a' hannoverai országgyűlést nyitá meg, beavató beszédje szerint a' Rendek tanácskozásának főtárgyai lesznek: a' törvényszéki 's fenytő-törvény, kézmű 's kereseti rendezkedés, az országos költségek megállapítása, 's a' pénzállapot szabályozása. A' király (az angol, egyszersmind hannoverai) megengedé az üléseket nyiltan tarthatni. „Kegyetek, Uraim, ugymond az alkirály, igazolni fogja e' bizodalmat, 's egy illy szép jogot, a' tanácskozásban forgó tárgyak viszonyaikra ügyelő vitatásával való becsre 's biztos tártósságra is tudja juttatandni. A' statustársaság önmagában is, a' más kormányok, különösen pedig a' német szövetség iránti viszony kellő és szükségképen korlátozásokat von maga után, mellyeket nem hághatni által veszély nélkül. Csak az, ki mások jusait tisztelni 's kimélni tudja, remélheti, tulajdon jusainak mások által méltó elismertetésit 's a' valódi szabadság fentarthatását.“ Ennélfogva Hannoverában nyilvánosak az ülések, a' braunschweigi rendgyűlés pedig 29 > 16 ellen azt határozá, hogy tanácskozásaikba semmi hallgató se bocsáttassék, 25 > 10 ellen pedig azt, hogy a' jegyzőkönyvben még a' vitató szónokok se neveztesse meg.

A' gabona pesti piaczi ára dec. 17ikén 1833:									P é n z k e l e t:				
d. ca. m. val. gar.	legjobb	közép	csekély	poz. m. val. gar.	legjobb	közép	csekély	Bécs dec. 17ikén középár pengő pénzben					
Tisztabuza	123 $\frac{1}{2}$	106 $\frac{2}{3}$	100	Zab	42 $\frac{2}{3}$	41 $\frac{1}{2}$	40	Status 5 pC. kötel.	94 $\frac{1}{2}$	Bécs 2 $\frac{1}{2}$ pC. bankók.	54 $\frac{1}{2}$		
Kétszeres	90	86 $\frac{2}{3}$	80	Köles	—	—	—	— 4 pC.	85	Kam. 2 $\frac{1}{2}$ pC. kötel.	54		
Rózs	63 $\frac{1}{2}$	60	—	Köleskása	—	—	—	— 1820ki kölcs.	199 $\frac{1}{2}$	Bankrészvény	1227		
Árpa	50 $\frac{2}{3}$	48	46 $\frac{2}{3}$	Kukoricza	50	48 $\frac{2}{3}$	45 $\frac{2}{3}$	— 1821ki —	—	Cs. arany pCt. agio	—		

Szerkezteti Helmezy. Nyomatja Landerer.